

20140270920

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 3 февруари 2014 година.

Бр. 07 - 650/1
3 февруари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13 и 82/13), во членот 33 став (1) точка 4 сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка.

Во точката 5 точката на крајот од реченицата се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова точка 6, која гласи:

„6) забрана за посетување на спортски натпревари.“

По ставот (8) се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) Казната забрана за посетување на спортски натпревари може да се изрече ако на осудениот му е изречена казна затвор, парична казна, условна осуда или судска опомена.“

Член 2

Во членот 35 став (1) бројот „15“ се заменува со бројот „20“, по зборовите: „изрече казна“ се додава зборот „долготраен“, а бројот „20“ се заменува со бројот „40“.

Во ставот (2) бројот „15“ се заменува со бројот „20“.

Член 3

Во членот 36 ставот (4) се менува и гласи:

„Осудениот на казна доживотен затвор условно не може да се отпушти пред да издржи најмалку 25 години казна затвор.“

Во ставот (5) се додава нова реченица која гласи: „При осуди на дела на насилство, судот може да одреди и забрана за посетување на спортски натпревари што ја спроведува Министерството за внатрешни работи.“

Член 4

По членот 38-г се додава нов наслов и нов член 38-д, кои гласат:

„Забрана за посетување на спортски натпревари

Член 38-д

Казната забрана за посетување на сите или на одредени спортски натпревари, судот ја изрекува за дела на насилство на спортски натпревари во траење од една до три години.“

Член 5

Во членот 39 ставот (5) се менува и гласи:

„При одмерување на казната судот посебно ќе има предвид дали кривичното дело е сторено против лице или група на лица или имот, непосредно или посредно, поради нивната припадност на одреден пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или ратификуван меѓународен договор.“

Член 6

Во членот 41 став (1) точки 1, 2, 3, 4, 5 и 6 зборовите: „или повеќе“ се бришат.

Член 7

Во членот 44 став (2) точката 1 се менува и гласи:

„за некое кривично дело во стек утврди казна доживотен затвор или долготраен затвор од 40 години, ќе ја изрече само таа казна;“.

Во точката 2 бројот „15“ се заменува со бројот „20“.

Член 8

Во членот 46 став (2) по зборовите: „За кривично дело сторено“ се додаваат зборовите: „пред да започнало издржувањето на казната или“, а по зборовите: „малолетнички затвор“ се додаваат зборовите: „по поранешна осуда“.

Член 9

Во членот 61 точка 3 запирката се заменува со сврзникот „и“ и се додава нова точка 4, која гласи:

„4) медицинско-фармаколошко лекување на сторители на полов напад врз дете до 14 години.“

Член 10

Во членот 62 по ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) Медицинско-фармаколошко лекување може да се изрече на сторител на полов напад врз дете до 14 години ако му е изречена казна затвор.“

Член 11

По членот 65 се додава нов наслов и нов член 65-а, кои гласат:

„Медицинско-фармаколошко лекување

Член 65-а

(1) На сторител на кривично дело полов напад врз дете до 14 години кога постои опасност и натаму да врши такви дела судот може да му изрече мерка на медицинскофармаколошко лекување.

(2) Ако за делото е пропишана казна доживотен затвор судот може на сторителот да му изрече казна затвор од 40 години ако тој се согласи на медицинско-фармаколошко лекување кое ќе трае до крајот на неговиот живот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(3) Ако за делото е пропишана долготрајна казна затвор од 40 години судот може на сторителот да му изрече казна затвор од 20 години ако тој се согласи на медицинскофармаколошко лекување кое ќе трае до крајот на неговиот живот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(4) Ако за делото е пропишана казна затвор од 20 години судот може на сторителот да му ја изрече минималната казна затвор пропишана за кривичното дело ако тој се согласи на медицинско-фармаколошко лекување кое ќе трае до крајот на неговиот живот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(5) Мерката од ставот (1) на овој член се извршува на слобода во специјализирани медицински установи по издржување на казната затвор, а надзорот на извршувањето на мерката го спроведува Управата за извршување на санкции. Управата за извршување на санкциите најмалку еднаш на шест месеци го известува судот за извршувањето на мерката од ставот (1) на овој член и за потребата од нејзиното продолжување или прекинување.

(6) Ако сторителот во случаите од ставовите (2), (3) и (4) на овој член не се подложи на мерката медицинско-фармаколошко лекување или самоволно го напушти лекувањето судот може да определи мерката присилно да се изврши во здравствена или друга специјализирана установа.

(7) По исклучок од ставовите (2), (3) и (4) на овој член судот и без согласност на строителот задолжително ќе му ја изрече мерката од ставот (1) на овој член ако сторителот делото го сторил во поврат. Мерката медицинско-фармаколошко лекување ќе трае до крајот на животот на сторителот или до времето до кое според оцената на судот е потребно да трае лекувањето.

(8) Начинот на извршувањето на мерката медицинско-фармаколошко лекување поблиску се уредува со Законот за извршување на санкции.“

Член 12

Во членот 96-в став (10) зборот „ликвидација“ се заменува со зборовите: „престанок на постоењето“.

Член 13

Во членот 96-и став (2) по зборовите: „нивните удели“ се става запирка и се додаваат зборовите: „ако со своите одлуки или постапки го оневозможиле или попречиле извршувањето на паричната казна“.

Член 14

Во членот 105 ставот (6) се менува и гласи:

„Судот може, на молба на осудениот да определи да се брише од казнена евиденција осудата на затвор: над три години до пет години во рок од пет години; над пет години до десет години во рок од десет години; над десет години до 20 години и од 40 години во рок од 20 години од денот на издржаната, застарената или простената казна, ако во тоа време осудениот не изврши ново кривично дело. При одлучувањето за бришењето на осудата, судот ќе води сметка за поведението на осудениот по издржаната казна, за природата на кривичното дело и за другите околности што можат да бидат од значење за оцената за оправданоста на бришењето на осудата.“

Член 15

Во членот 108 ставот (1) се менува и гласи:

„Застарувањето на кривичното гонење почнува од денот кога е сторено кривичното дело или настапила последицата. Ако делото е сторено спрема дете застарувањето на кривичното гонење почнува од денот на неговото полнолетство.“

Член 16

Во членот 117 по бројот “359-а“ се става записка и се додаваат броевите „394-а до 394-г“.

Член 17

Во членот 123 став (2) по точката 5 се додава нова точка 6, која гласи:

„6) друг ќе лиши од живот заради вадење на орган, ткиво или клетки за пресадување;“.
Точките 6 и 7 стануваат точки 7 и 8.

Член 18

По членот 128 се додаваат два нови наслови и два нови члена 128-а и 128-б, кои гласат:

„Клонирање

Член 128-а

Тој што ќе создаде човечко суштество генетски истоветно со друго живо или мртво човечко суштество,
ќе се казни со затвор од три до десет години.

Недозволени генетски манипулации на оплодување

Член 128-б

Тој што ќе оплоди јајце клетка од жена со сперматозоид од животно или животинска јајце клетка со сперматозоид од маж, или го замени ембрионот со пресадување на делови од други човечки или животински ембриони, или човечки клетки или човечки ембрион внесе во животно или животинска јајце клетка или ембрион внесе кај жена,
ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Член 19

Насловот на членот 129 се менува и гласи: „Противправно прекинување на бременост и присилна стерилизација“.

Во членот 129 по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Тој што без согласност или со доведување во заблуда или искористување на незнаењето на женско лице спротивно на закон, со хируршка интервенција или на друг начин ќе ја прекине нејзината способност за репродукција.

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Ставот (4) кој станува став (5) се менува и гласи:

„(5) Ако делото од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член на овој член е сторено спрема малолетно женско лице или настапило тешко телесно нарушување на здравјето или смрт на женското лице, сторителот

ќе се казни за делото од ставот (1) на овој член на овој член со затвор од шест месеци до пет години, а за делото од ставовите (2), (3) и (4) на овој член со затвор најмалку пет години.“

Член 20

Во членот 137 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што врз основа на разлика на полот, расата, бојата на кожа, родот, припадноста на маргинализирана група, етничката припадност, јазикот, државјанството, социјалното потекло, религијата или верското уверување, други видови уверувања, образованието, политичката припадност, личниот или општествениот статус, менталната или телесната попреченост, возраста, семејната или брачната состојба, имотниот статус, здравствената состојба, или која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор, ќе му одземе или ограничи права на човекот и граѓанинот, утврдени со Уставот на Република Македонија, закон или со ратификуван меѓународен договор или кој врз основа на овие разлики им дава на граѓаните повластици спротивни на Уставот на Република Македонија, закон или ратификуван меѓународен договор,

ќе се казни со затвор од три месеци до три години.“

Член 21

Во членот 144 ставот (4) се менува и гласи:

„Тој што по пат на информатички систем ќе се закани дека ќе стори кривично дело за кое е пропишана казна затвор од пет години или потешка казна против некое лице поради нивната припадност на одреден пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор,

ќе се казни со казна затвор од една до пет години.“

Член 22

Во членот 186 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено врз дете кое наполнило 14 години сторителот

ќе се казни со затвор најмалку десет години.“

Ставовите (2), (3) и (4) стануваат ставови (3), (4) и (5).

Член 23

Во членот 187 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено врз дете кое наполнило 14 години сторителот

ќе се казни со затвор најмалку десет години.“

Во ставот (2) кој станува став (3) по зборовите: „став (1)“ се додаваат зборовите: „и став (2)“.

Во ставот (3) кој станува став (4) зборот „дејство“ се заменува со зборот „дејствие“, зборовите: „од три години до пет години“ се заменуваат со зборовите: „од три до пет години“, а зборовите: „од три години до десет години“ се заменуваат со зборовите: „од три до десет години“.

Член 24

Насловот на членот 188 се менува и гласи: „Полов напад врз дете кое не наполнило 14 години“.

Во членот 188 став (1) зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменуваат со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Во ставот (1) зборот „осум“ се заменува со бројот „12“.

Ставовите (2) и (3) се бришат.

Во ставот (4) кој станува став (2) зборовите: „делата од ставовите (1) и (2)“ се заменуваат со зборовите: „делото од став (1)“, а зборот „десет“ се заменува со бројот „15“.

Ставот (5) станува став (3).

Член 25

Во членот 189 ставот (2) се менува и гласи:

„Ако делото од ставот (1) на овој член го изврши крвен сродник во права линија или брат, односно сестра, наставник, воспитувач, посвоител, старател, очув, маќеа, лекар или друго лице со злоупотреба на својата положба или при вршење семејно насилство ќе изврши обљуба или друго полово дејствие со дете кое наполнило 14 години кое му е доверено заради учење, воспитување, чување или нега,

ќе се казни со затвор најмалку десет години.“

Член 26

Во членот 190 ставот (2) се менува и гласи:

„Тој што пред дете кое наполнило 14 години врши полово дејствие или го наведува пред него или пред друг да врши такво дејствие,

ќе се казни со затвор од три до осму години.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Тој што пред дете кое не наполнило 14 години врши полово дејствие или го наведува пред него или пред друг да врши такво дејствие,

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.“

Член 27

Во членот 191 ставот (3) се брише.

Во ставот (4) кој станува став (3) броевите „1 до 3“ се заменуваат со броевите „(1) и (2)“.

Член 28

По членот 191 се додаваат нов наслов и нов член 191-а, кои гласат:

„Детска проституција

Член 191-а

(1) Тој што врбува, наведува, поттикнува или намамува дете кое наполнило 14 години на проституција или посредува, предава или учествува во предавање на друг заради вршење проституција, или овозможува на друг користење на неговите сексуални услуги, или на друг начин го користи за сексуални активности заради остварување на имотна или друга корист,

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено со употреба на сила или сериозна закана дека ќе се нападне врз животот или телото на детето или нему блиско лице, сторителот

ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(3) Ако делото од ставовите (1) и (2) на овој член е сторено спрема дете кое не наполнило 14 години, сторителот

ќе се казни со затвор најмалку десет години.

(4) Тој што организира вршење на делата од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, или делата ќе ги стори при вршење на семејно насилство,

ќе се казни со затвор од најмалку десет години.“

Член 29

Членот 192 се брише

Член 30

Во насловот на членот 193 зборот „малолетник“ се заменува со зборот „дете“.

Во членот 193 став (1) зборовите: „малолетник кој“ се заменуваат со зборовите: „дете кое“.

Во ставот (3) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

“(4) Ако делото од ставот (3) на овој член е сторено спрема дете кое не наполнило 14 години, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.“

Во ставот (4) кој станува став (5) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

Во ставот (5) кој станува став (6) зборовите: „малолетник кој“ се заменуваат со зборовите: „дете кое“, а зборот „четири“ се заменува со зборот „десет“.

Ставот (6) станува став (7).

Во ставот (7) кој станува став (8) по бројот „(3)“ сврзникот „и“ се заменува со записка, а по бројот „(4)“ се додаваат броевите „(5), (6) и (7)“

Член 31

Во насловот на членот 193-б зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменува со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Во членот 193-б зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменуваат со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Член 32

Во членот 194 став (2) зборовите: „малолетник кој не наполнил“ се заменуваат со зборовите: „дете кое не наполнило“.

Член 33

Во насловот на членот 197 и во членот 197 ставови (1) и (2) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборот „дете“.

Член 34

Во насловот на членот 198 зборот „малолетник“ се заменува со зборот „дете“.

Во членот 198 ставови (1), (2), (3) и (4) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборот „дете“.

Член 35

Во членот 200 зборовите: „три години до пет години“ се заменуваат со зборовите: „три до пет години“.

Член 36

Во насловот на членот 201 и во членот 201 ставови (1), (2) и (3) зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборот „дете“.

Во ставот (1) зборовите: „најмалку пет години“ се заменуваат со зборовите: „од една до десет години“.

Во ставот (3) зборот „десет“ се заменува со зборот „пет“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Ако делото од ставовите (1), (2) или (3) на овој член е сторено спрема дете со давање наркотични дроги или психотропни супстанции, сторителот ќе се казни со затвор најмалку осум години.“

Член 37

Во насловот на членот 204 зборот „малолетници“ се заменува со зборот „дете“.

Во членот 204 ставови (1) и (2) зборот „малолетник“ се заменува со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

Во ставот (3) по зборот „дете“ се додаваат зборовите: „кое не наполнило 14 години“.

Член 38

Во членот 210 став (1) зборовите: „медицинската струка или наука“ се заменуваат со зборот „закон“.

Во ставот (3) зборовите: „парична казна или затвор до три години“ се заменуваат со зборовите: „затвор од најмалку четири години“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Со казната од ставот (3) на овој член ќе се казни тој што спротивно на закон продава, посредува, огласува за потреби или за достапност на делови од човечкото тело заради остварување на имотна или друга корист.“

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 39

По членот 210 се додава нов наслов и нов член 210-а, кои гласат:

„Незаконско земање и користење на генетски и биолошки материјал

Член 210-а

Тој што неовластено зема, складира со намера да постапува со него или користи генетски биолошки материјал,
ќе се казни со парична казна или со казна затвор од една до три години.“

Член 40

Во членот 215 став (1) по зборот „неовластено“ се додава зборот „организира“ и се става запирка.

Во ставот (3) по зборот „посредници“ се додаваат зборовите: “или организирал дејствие од ставот (1) на овој член“.

Член 41

Во членот 216 став (2) зборот „малолетник“ се заменува со зборовите: „дете кое наполнило 14 години“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Ако делото од ставот (2) на овој член е сторено спрема дете кое не наполнило 14 години, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.“

Член 42

Во членот 218 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) Тој што со испуштање на отровни или издувни гасови, на поголемо количество од максимално дозволеното со закон на материјали или јонизирачко зрачење во воздухот, водата или почва или на друг начин може да предизвика или ќе предизвика значително оштетување на квалитетот на воздухот, водата или почвата или опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на растителен или животински свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни,

ќе се казни со затвор од четири до десет години.

(2) Службено или одговорно лице во правно лице кое со непридржување кон прописите за заштита на животната средина ќе пропушти да постави уреди за пречистување или ќе дозволи изградба, пуштање во дејство или користење на погон кој ја загадува животната средина или на друг начин ќе пропушти преземање мерки за спречување или оневозможување на загадување на воздух, почва, вода, кое ја надминува дозволената граница или за спречување бучава што значително ја надминува дозволената граница и со тоа ќе предизвика опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на животинскиот и растителниот свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни,

ќе се казни со казна затвор најмалку четири години.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни тој што спротивно на прописите управува или работи со постројка во која се вршат опасни активности или во која се чуваат или користат опасни материи или препарати, што надвор од постројката можат трајно или во значителна мера да го загрозат квалитетот на воздухот, водата или почвата или во значителна мера да го загрозат животот или здравјето на луѓето или во значителна мера на пошироко подрачје да го загрозат растителниот или животинскиот свет.“

Во ставот (3) кој станува став (4) бројот „и 2“ се заменува со броевите „(2) и (3)“. Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (5) и (6).

Член 43

По членот 218 се додава нов наслов и нов член 218-а, кои гласат:

„Производство, трговија или употреба на супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка

Член 218-а

(1) Тој што произведува, увезува, извезува, пласира на пазарот или употребува недозволен супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка,

ќе се казни со затвор од три месеци до шест години или парична казна.

(2) Ако делото е сторено од небрежност, сторителот

ќе се казни со парична казна или затвор до една година.

(3) Ако делото го стори правно лице,

ќе се казни со парична казна.

(4) За делото од ставот (1) на овој член нема да се казни тој што употребува уреди во домаќинството набавени пред влегувањето во сила на овој закон.“

Член 44

Во членот 225-а ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што врши експлоатација на песок, чакал или камен или други минерални суровини определени со закон, од поголема вредност без концесија или дозвола,

ќе се казни со затвор од шест месеци до три години и со парична казна.“

Член 45

Во членот 228 став (1) зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Во ставот (2) зборот „една“ се заменува со зборот „три“.

Во ставот (3) зборовите: „три месеци до три години“ се заменуваат со зборовите: „шест месеци до пет години“.

Во ставот (4) зборовите: „со парична казна или со затвор до три години“ се заменуваат со зборовите: „со затвор од една до пет години“.

Член 46

По членот 228 се додава нов наслов и нов член 228-а, кои гласат:

„Неовластено ловење чување и отуѓување диви животни и птици

Член 228-а

(1) Тој што неовластено лови, превезува, пренесува, прикрива, чува, одгледува, купува, продава, или на кој било начин прибавува, отуѓува или препарира диви животни и птици во поголеми количини или од поголема вредност,

ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член организира мрежа за извршување на делото или ако делото е сторено во состав на група или друго здружение или заради извезување на дивите животни или птици во странство,

ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 47

Насловот на членот 230 се менува и гласи: “Загрозување на животната средина и природата со отпад”.

Во членот 230 ставовите (1), (2), (3) и (4) се менуваат и гласат:

„(1) Тој што со оставање, фрлање, собирање, со непрописно транспортирање на една или повеќе поврзани пратки, со преработка или отстранување на отпадот, со создавање на депонии спротивно на прописите за заштита на животната средина, пропуштање на вршење надзор над собирањето, со транспортот и преработката, со непрописно управување со отпадот, или на друг начин ќе предизвика или може да предизвика значително оштетување на квалитетот на почвата, воздухот или водата или опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на растителен или животински свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни,

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено со опасен отпад што содржи супстанции кои имаат својство на експлозивност, реактивност, запаливост, надразливост, токсичност, инфективност, канцерогеност, мутагеност, тератогеност, екотоксичност или својство на испуштање отровни гасови преку хемиска реакција и биолошко разложување, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку четири години.

(3) Тој што неовластено тргува со отпад,

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(4) Ако делото е сторено од организирана група составена од три или повеќе лица сторителот ќе се казни за делото од ставовите (1) и (3) на овој член со затвор најмалку четири години, а делото за ставот (2) на овој член најмалку осум години.“

Член 48

По членот 232 се додаваат три нови наслови и три нови члена 232-а, 232-б и 232-в, кои гласат:

„Убивање или уништување на заштитени видови на дива флора или фауна

Член 232-а

(1) Тој што убива, уништува, држи или одзема примероци на заштитени видови на дива флора или фауна во количина што има значително влијание врз нивната заштита,

ќе се казни со затвор од една до три години или со парична казна.

(2) Тој што со непридржување кон одредбите на овој закон, преземе дејствија со кои ќе отстрела, пресече, ископачи или на друг начин уништи примероци или популации од автохтон див вид и со тоа ќе предизвика истребување на автохтон див вид на територијата на Република Македонија,

ќе се казни за кривично дело истребување на автохтон див вид со затвор од една до три години.

(3) Ако со делото од ставот (1) на овој член сторителот ќе предизвика загрозување од истребување на автохтон див вид на територијата на Република Македонија,

ќе се казни со казна затвор од шест месеци до една година.

(4) Тој што делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе го стори од небрежност, ќе се казни со затвор до една година или парична казна.

Неовластено воведување на диви видови во природата

Член 232-б

(1) Тој што спротивно на закон, без дозвола изврши воведување на диви видови во природата на територијата на Република Македонија,

ќе се казни со казна затвор од шест месеци до една година.

(2) Ако со делото од ставот (1) на овој член дошло до сериозни нарушувања на природната рамнотежа или нарушувања во биолошката разновидност на Република Македонија, сторителот

ќе се казни со затвор од една до три години.

(3) Ако делото од ставот (1) на овој член било сторено на тој начин што сторителот не се придржувал до мерките за превентивна заштита при одредени активности, сторителот

ќе се казни со парична казна или со казна затвор од шест месеци до една година.

Неовластено тргување, увезување или превезување дива флора или фауна

Член 232-в

(1) Тој што неовластено тргува, увезува, извезува или превезува жива или мртва единка на заштитен вид на дива флора или фауна во количина што има значително влијание врз нивната заштита, или делови или деривати од нив,

ќе се казни со затвор од една до три години или со парична казна.

(2) Ако делото е сторено од небрежност,

ќе се казни со парична казна или казна затвор до една година.“

Член 49

Во членот 233 став (1) зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Во ставот (2) зборовите: „три месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Член 50

Во членот 234 став (1) зборовите: „218 ставови (1) и (2)“ се заменуваат со зборовите: „218 ставови (1), (2) и (3)“.

Во ставот (2) зборовите: „218 став 3“ се заменуваат со зборовите: „218 ставови (3) и (4)“.

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Ако поради делата од оваа глава настапило значително влошување на животните услови во рамките на заштитено подрачје определено со закон, сторителот

ќе се казни со затвор од најмалку три години.“

Член 51

Во членот 236 став (4) по зборовите: „јавни инсталации“ запирката се брише и се додаваат зборовите: „или предмет во општа употреба“.

Член 52

Во членот 239 ставовите (4), (5) и (6) се менуваат и гласат:

„(4) Тој што противправно ќе присвои туѓ подвижен предмет што го нашол или до кој случајно дошол,

ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(5) Ако вредноста на затаените предмети е значителна или предметите се добро под привремена заштита или културно наследство, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

(6) За делата од ставовите (2) и (4) на овој член гонењето се презема по приватна тужба, а за ставовите (1) и (3) на овој член по предлог.“

Член 53

Насловот на членот 254 се менува и гласи: „Намерно предизвикување стечај“.

Во членот 254 став (1) по зборовите: „признавање невистинити побарувања“ се додаваат зборовите: „или на друг начин намерно повласти доверители“.

Член 54

Во членот 255 став (1) пред зборот „неспособен“ се додава зборот „трајно“.

Член 55

Во членот 256 став (1) зборовите: „или побарување по лажен исплатен ред“ се бришат.

Член 56

Во члениот 257 ставови (1) и (2) пред зборот „неспособно“ се додава зборот „трајно“.

Член 57

Во членот 261 ставот (3) се менува и гласи:

„Ако вредноста на предметот или имотот од ставот (1) или (2) на овој член е значителна или предметот или имотот е добро под привремена заштита или културно наследство или уред или друг предмет од посебно значење за сигурноста на луѓето и имотот и сигурноста на јавниот сообраќај или објект на јавни инсталации или предмет во општа употреба, сторителот

ќе се казни со затвор од три до осум години.“

Член 58

Во членот 264 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) Тој што ќе оштети или уништи движно добро, археолошко наоѓалиште или друго недвижно добро под привремена заштита, културно наследство или природна реткост, ќе се казни со затвор од една до десет години.

(2) Тој што без дозвола од надлежен орган ќе изврши конзерваторски или реставраторски работи или без дозвола или спротивно на забраната врши археолошки ископувања или истражувања или други недозволен истражувачки работи на добра под привремена заштита или културно наследство или природна реткост, а знаел и бил должен или можел да знае дека се работи за такво добро,

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Ако поради делото од ставот (2) на овој член доброто под привремена заштита, културното наследство или природната реткост се оштетени или уништени, сторителот ќе се казни со затвор од пет до десет години.“

Ставот (3) станува став (4).

По ставот (4) се додаваат два нови става (5) и (6), кои гласат:

„(5) Обидот на делото од ставот (2) на овој член е казнив.

(6) Средствата за извршување на делото и предметите на делото се одземаат.“

Член 59

Членот 265 се менува и гласи:

„(1) Тој што при археолошки ископувања, архивски истражувања, геолошкопалеонтолошки и минеролошко-петрографски истражувања, градежни или земјоделски ископувања или други истражувачки работи или на друг начин ќе присвои или ќе држи ископина, материјал или најден предмет што претставува добро под привремена заштита или културно наследство или природна реткост,

ќе се казни со затвор од една до десет години.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член го стори носителот на дозволата или раководителот на истражувањата,

ќе се казни со казна затвор од најмалку четири години.“

Член 60

Насловот на членот 266 и членот 266 се менуваат и гласат:

“Изнесување во странство на добра под привремена заштита или културно наследство или природни реткости

Член 266

(1) Тој што без дозвола од надлежен орган ќе изнесе во странство добро под привремена заштита или културно наследство или предмет што претставува природна реткост,

ќе се казни со затвор од три до десет години.

(2) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори спрема добро под привремена заштита или културно наследство, а е археолошки, етнолошки, уметнички, историски предмети или иконописно дело кое е значајно добро или добро од особено значење за Република Македонија,

ќе се казни со казна затвор најмалку четири години.

(3) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 61

Членот 266-а се менува и гласи:

„Тој што ќе продаде, подари или на друг начин трајно ќе отуѓи културно наследство во државна сопственост, ако не постојат обележја на некое друго потешко кривично дело, ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Член 62

Насловот на членот 266-б и членот 266-б се менуваат и гласат:

“Внесување на противправно прибавени добра под привремена заштита, културно наследство и природни реткости

Член 266-б

Тој што ќе внесе во Република Македонија движно добро под привремена заштита, културно наследство и природни реткости за кое знае или бил должен или можел да знае дека е противправно прибавено на територијата на друга држава,

ќе се казни со затвор од три до десет години.“

Член 63

По членот 266-б се додава нов наслов и нов член 266-в, кои гласат:

“Неовластена трговија со добра под привремена заштита, културно наследство и природна реткост

Член 266-в

(1) Тој што неовластено купува, продава, прима во залог или разменува предмети кои претставуваат добра под привремена заштита, културно наследство и природна реткост, чијшто промет е забранет или ограничен,

ќе се казни со парична казна или со затвор од една до пет години.

(2) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член е сторено со цел изнесување на предметите во странство или делото е сторено во состав на група, банда или друго здружение или сторителот организирал мрежа на препродавачи или посредници,

ќе се казни со парична казна или со затвор од една до десет години.

(3) Ако делото од овој член го стори правно лице,

ќе се казни со парична казна.

(4) Предметите и стоката на неовластена трговија ќе се одземат.“

Член 64

Во членот 268 став (2) по зборот „прибавува“ се додаваат зборовите: „или држи“.

Член 65

Во членот 269 став (2) по зборот „прибавува“ се додаваат зборовите: „или држи“.

Член 66

Во членот 274 став (2) зборовите: „или банкомат“ се бришат.

Член 67

По членот 275-в се додава нов наслов и нов член 275-г, кои гласат:

„Незаконито постапување на овластен проценувач

Член 275-г

(1) Овластен проценувач или проценувач кој ќе изврши процена или ревизија на процена спротивно на со закон определените методологија, правила или стандарди, како и на меѓународните стандарди за процена и со тие активности ќе предизвика за друг имотна штета или остварување на имотна корист,

ќе се казни со парична казна и затвор до пет години.

(2) Ако делото е сторено спрема повеќе физички или правни лица, сторителот ќе се казни со парична казна и затвор од една до пет години.

(3) Ако со делото од ставовите (1) и (2) на овој член сторителот прибавил за себе или за друг поголема имотна корист или за друг предизвикал поголема имотна штета,

ќе се казни со затвор од една до десет години.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

(5) Судот на сторителот ќе му изрече забрана за вршење на професија, дејност или должност под условите определени со членот 38-б од овој законик.“

Член 68

Во членот 278 ставот (4) се менува и гласи:

„Тој што организира мрежа на препродавачи или посредници за растурање на нецаринети стоки или делото од ставот (1) на овој член го изврши вооружен со огнено оружје или со употреба на сила или закана, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 69

Во членот 278-а ставот (3) се брише.

Член 70

Во членот 283 став (1) зборовите: „договорена практика“ се заменуваат со зборовите: „усогласено однесување“.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Одговорното лице во правното лице ќе се ослободи од казна, доколку открило или дало значителен придонес во откривањето на склучениот договор, донесена одлука или усогласено однесување забранети со закон, што имало за последица надлежниот орган за заштита на конкуренцијата во постапка за утврдување на постоење на картел, согласно со правилата за заштита на конкуренцијата да определи ослободување, односно намалување на глобата на правното лице.“

Член 71

Во членот 309 по зборовите: „Врховниот суд на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „или јавниот обвинител на Република Македонија“.

Член 72

Во членот 310 по зборовите: „Врховниот суд на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „или јавниот обвинител на Република Македонија“.

Член 73

Во членот 311 по зборовите: „Врховниот суд на Република Македонија“ се додаваат зборовите: „или јавниот обвинител на Република Македонија“.

Член 74

Насловот на членот 319 и членот 319 се менуваат и гласат:

“Предизвикување омраза, раздор или нетрпеливост врз национална, расна, верска и друга дискриминаторска основа

Член 319

(1) Тој што со присилба, малтретирање, загрозување на сигурноста, излагање на подбив на националните, етничките, верските и други симболи, со палење, уништување или на друг начин оштетување на знаме на Република Македонија или знамиња на други држави, со оштетување туѓи предмети, со сквернавење споменици, гробови или на друг дискриминаторен начин, непосредно или посредно, ќе предизвика или ќе разгори омраза, раздор или нетрпеливост врз основа на пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст,

семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор,
ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Тој којшто делото од ставот (1) на овој член го врши со злоупотреба на положбата или на овластувањето или ако поради тие дела дошло до безредие и насилства спрема луѓе или до имотна штета од големи размери,
ќе се казни со затвор од една до десет години.”

Член 75

По членот 322 се додаваат нов наслов и нов член 322-а, кои гласат:

„Врбување за служба во странска војска

Член 322-а

(1) Тој што регрутира, повикува, поттикнува или на друг начин врбува граѓанин на Република Македонија во име на странска држава за служба во воена или паравоена формација или на друг начин го поврзува со таква формација, организира воена обука или транспорт на врбувани лица во странство,

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Сторителот ќе се казни со затвор од најмалку четири години ако делото од ставот (1) на овој член е сторено во време кога во државата за која се врши регрутирање постои воена состојба или вооружен судир.“

Член 76

Во членот 367 ставот (1) се менува и гласи:

„Сведок, вештак, преведувач или толкувач кој пред суд, јавен обвинител, нотар, извршител, орган на управа или друг орган кој донесува одлуки во со закон уредена постапка ќе даде лажен исказ,

ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“ По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни вештак кој ќе даде лажен наод и мислење во случаи определени со закон или по барање на заинтересирано лице - нарачател.“

Во ставот (2) кој станува став (3) зборот „процесна“ се заменува со зборот „парнична“.

Ставот (3) кој станува став (4) се менува и гласи:

„(4) Ако лажниот исказ од ставот (1) на овој член е даден во кривична постапка, сторителот ќе се казни:

1) со казна затвор од една до три години ако за делото за кое се води кривична постапка е пропишана казна затвор од шест месеци до пет години;

2) со казна затвор од една до пет години ако за делото за кое се води кривична постапка е пропишана казна затвор до десет години и

3) со казна затвор најмалку четири години ако за делото за кое се води кривична постапка е пропишана казна затвор до 20 години или доживотен затвор.“

По ставот (5) кој станува став (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Ако делото од овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна.“

Член 77

Членот 386 се менува и гласи:

(1) Тој што друг малтретира, грубо навредува, ја загрозува неговата сигурност или врз него врши грубо насилство и со тоа во јавноста предизвикува чувство на несигурност, загрозување или страв,

ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

(2) Тој што со фрлање на пиротехнички средства или предмети со кои може да се загрози животот или телото на друг или имотот на објекти во спортски терен или гледалиште или со влегување во спортскиот терен со намера да предизвика тепачка или друго насилство,

ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

(3) Ако делото од ставовите (1) и (2) на овој член е извршено во група од две или повеќе лица или насилството е извршено над повеќе граѓани или сторителот телесно повредил друг,

ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(4) Со казната од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе се казни сторителот на делото од ставот (1) на овој член поврзано со спортски натпревар и извршено за време, пред или по завршување на натпреварот.

(5) Ако делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член имало за последица предизвикување на тепачка, нереди и оштетување на имот од поголема вредност, сторителот

ќе се казни со затвор од една до пет години.

(6) Ако делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член имало за последица тешка телесна повреда или смрт на некое лице, сторителот

ќе се казни со затвор од од три до десет години.

(7) Со казната од ставот (5) на овој член ќе се казни организаторот на групата што го извршила делото од ставовите (2) и (3) на овој член како и организаторот на спортскиот натпревар кој не преземал мерки за спречување на насилството.

(8) За делото од ставовите (2) и (3) на овој член со парична казна ќе се казни правното лице кое учествувало во организирање на натпреварот.“

Член 78

Во членот 394 став (1) зборот „пет“ се заменува со зборот „десет“.

Во ставот 2 зборовите: „три месеци до три години“ со зборовите: „шест месеци до пет години“.

Член 79

Во членот 394-г ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што преку компјутерски систем во јавноста шири расистички и ксенофобичен пишан материјал, слика или друга репрезентација на идеја или теорија која помага, промовира или поттикнува омраза, дискриминација или насилство, против кое било лице или група, врз основа на пол, раса, боја на кожа, род, припадност на маргинализирана група, етничка припадност, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, други видови уверувања, образование, политичка припадност, личен или општествен статус, ментална или телесна попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, или на која било друга основа предвидена со закон или со ратификуван меѓународен договор,

ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 80

Насловот на членот 396 се менува и гласи: „Неовластено изработување, држење, посредување и тргување со оружје или распрскувачки материи“.

Во членот 396 став (1) по зборот „набавува“ се става записка и се додаваат зборовите: „посредува во трговија“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Ако предмет на делото од ставот (1) на овој член е поголемо количество на распрскувачки материи наменети за дозволени забавни, свечени и други активности, сторителот

ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“

Ставот (4) станува став (5).

Член 81

Во членот 398 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни тој што примамува, организира, дозволува, или на друг начин овозможува пристап на малолетно лице на игра на среќа во обложувалници, казина или други места каде што се игра на среќа.“

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Член 82

По членот 403-а се додаваат нов наслов и нов член 403-б, кои гласат:

„Злосторство на агресија

Член 403-б

(1) Тој што имајќи реална моќ да надгледува или управува со политичкото или военото дејствување на државата, ги употреби вооружените сили на една држава против суверенитетот, територијалниот интегритет или политичката независност на друга држава или на кој било друг начин спротивен на Повелбата на Обединетите нации изврши дејствие на агресија, кое по своите карактеристики, тежина и размер претставуваат особено кршење на Повелбата на Обединетите нации,

ќе се казни со казна затвор од најмалку пет години.

(2) Тој што учествува во дејствувањето на вооружените сили од ставот (1) на овој член, ќе се казни со казна затвор од три до пет години.

(3) Тој што директно и јавно поттикнува на злосторство на агресија, ќе се казни со казна затвор од една до десет години.

(4) Како агресија од ставот (1) на овој член без оглед на тоа дали претходно е објавена војна или не, ќе се смета:

1) инвазија или напад на вооружените сили на една држава на територијата на друга држава или воена окупација, макар и привремена, која е последица на таквата инвазија или напад, или припојување на целата или на дел од територијата на друга држава со примена на сила;

2) бомбардирање од страна на вооружените сили на една држава на територијата на друга држава или користење на какво било оружје на една држава на територијата на друга држава;

3) блокирање на пристаниште или крајбрежјето на една држава со вооружените сили на друга држава;

4) напад на вооружените сили на една држава на копнените, морските или воздушните сили на друга држава;

5) користење на вооружените сили на една држава кои се на подрачјето на друга држава, со нејзина согласност во спротивност со условите предвидени со нивниот договор или продолжување на присутноста на воените сили на подрачјето на друга држава по престанувањето на договорот;

6) давање дозвола за користење на територијата на една држава ставена на располагање на друга држава, да се користи за агресија против трета држава или

7) испраќање од страна или во име на државата на вооружени банди, групи, паравоени сили или платеници кои извршуваат вооружени акции против друга држава, кои по својата тежина одговараат на претходно наведените дејствија или нејзино значајно учествување во таквите акции.“

Член 83

Во членот 404 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што за време на војна, вооружен судир или окупација повредувајќи ги правилата на меѓународното право ќе нареди да се изврши напад на цивилното население, на населба, на одделни цивилни лица или на лица онеспособени за борба, што имало за последица смрт, тешка телесна повреда или тешко нарушување на здравјето на луѓето; напад без избор на целта со кој се погодува цивилното население; вршење спрема цивилното население убиства, мачења, нечовечки постапувања, биолошки, медицински или други научни експерименти, земање на ткива или органи заради пресадување, нанесување на големи страдања или повреди на телесниот интегритет или на здравјето; раселување или преселување или присилно однородување или преминување во друга вера; присилување на проституција или силување, сексуално ропство или предизвикување на присилна бременост, насилна стерилизација или друг вид сексуално насилство; применување на мерки на застрашување и терор, земање на заложници, колективно казнување, противзаконито одведување во концентрациони логори и други противзаконити затворања, лишување од правото на правилно и непристрасно судење; или извршување на казна или погубување без претходна пресуда донесена од законски заснован суд во постапка во која се обезбедени општоприфатените судски гаранции присилување на служба во вооружените сили на непријателска сила или во нејзина разузнавачка служба или администрација, запишување и регрутирање на лица помлади од 15 години во вооружените сили на државата или регрутирање на лица помлади од 18 години во вооружени групи кои не се вооружени сили на државата и нивно користење преку активно учество во вооружените дејствија спротивно на условите определени со правилата на меѓународното право; искористување на присуството на цивилно население или на други заштитени лица како жив штит на определени места или подрачја на дејствување на вооружени сили; присилување на принудна работа, изгладнување на населението, отежнување на пристапот на хуманитарна помош, конфискување на имот, грабеж на имотот на населението, противзаконито и самоволно уништување или присвојување од поголеми размери на имоти што не е оправдано со воените потреби, земање на незаконита и несразмерно голема контрибуција и реквизиција, намалување на вредноста на домашните пари или противзаконито издавање на пари или тој којшто ќе изврши некое од наведените дела,

ќе се казни со затвор најмалку десет години или со доживотен затвор.“

Член 84

Во членот 417 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што врз основа на разлика на полот, расата, бојата на кожа, родот, припадноста на маргинализирана група, етничката припадност, јазикот, државјанството, социјалното

потекло, религијата или верското уверување, други видови уверувања, образованието, политичката припадност, личниот или општествениот статус, менталната или телесната попреченост, возраста, семејната или брачната состојба, имотниот статус, здравствената состојба, или која било друга основа предвидено со закон или со ратификуван меѓународен договор, ги повредува основните човекови права и слободи признати од страна на меѓународната заедница,

ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.“

Член 85

Во членот 418-а став (1) зборот „фертилизација“ се заменува со зборот „бременост“, а по зборовите: „нему сличен однос“ се става записка и се додаваат зборовите: „питачење или експлоатација заради со закон забранета активност“.

Член 86

Во насловот на членот 41-г зборовите: „малолетно лице“ се заменуваат со зборот „дете“ Во членот 418-г ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што ќе подведе дете на вршење полови дејствија или ќе овозможи вршење полови дејствија со дете или врбува, превезува, пренесува, купува, продава или нуди за продавање, прибавува, обезбедува, засолнува или прифаќа дете заради експлоатација по пат на негово користење во сексуални активности за паричен или друг надоместок или други форми на сексуална експлоатација, порнографија, принудна работа или слугување, ропство, присилни бракови, присилна фертилизација, незаконито посвојување или изнудување согласност како посредник да се посвои дете, недопуштено пресадување на делови од човеково тело,

ќе се казни со затвор најмалку осум години.“

Член 87

Членот 223 од Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 19/2004) се брише.

Член 88

Со влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат членовите 138-а, 138-б и 138-в од Законот за управување со отпадот („Службен весник на Република Македонија“ број 68/2004, 71/2004, 107/2007, 102/2008, 143/2008, 82/2009, 124/10, 51/11 и 123/12), членовите 175, 176, 177, 178, 179 и 180 од Законот за заштита на природата („Службен весник на Република Македонија“ број 67/2004, 14/2006, 84/2007, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12 и 13/13), членовите 36 и 37 од Законот за прекинување на бременоста („Службен весник на Република Македонија“ број 87/13), членовите 68 и 69 од Законот за биомедицинско потпомогнато оплодување („Службен весник на Република Македонија“ број 37/2008) и членовите 65, 66, 67 и 68 од Законот за земање и пресадување на делови од човечкото тело заради лекување („Службен весник на Република Македонија“ број 47/11, 136/11 и 91/13).

Член 89

Членот 47 од овој закон во делот на комуналниот и друг вид неопасен отпад ќе започне да се применува од 1 јануари 2019 година, а во делот на фекалниот отпад од 1 јануари 2022 година.

Член 90

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Кривичниот законик.

Член 91

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.